

Hoe een btw-vraagstuk oplossen?

Bij het correct oplossen van een btw-vraagstuk in het kader van het zaken doen met het buitenland volgt men best volgend stappenplan dat stap voor stap tot de juiste oplossing leidt. Het gaat hierbij om het analyseren van volgende vragen:

Stap 1: Is er sprake van btw-belastingplicht?

Stap 2: Is er sprake van een belastbare handeling?

Stap 3: Wat is de plaats van de belastbare handeling?

Stap 4: Is er een vrijstelling van toepassing?

Stap 5: Wie is de schuldenaar van de btw?

Stap 6: Wat is de maatstaf van heffing?

Stap 7: Wat is het toepasselijke btw-tarief?

Stap 8: Is er recht op aftrek of teruggaaf?

Stap 1: Is er sprake van btw-belastingplicht?

Alleen belastbare handelingen verricht door een btw-belastingplichtige zijn onderworpen aan de btw. Een btw-belastingplichtige kan kort omschreven worden als eenieder die zelfstandig een bepaalde economische activiteit uitoefent om er duurzaam opbrengsten uit te verkrijgen. Het beogen van winst is geen voorwaarde om als btw-belastingplichtige te worden beschouwd. De btw-belastingplicht slaat zowel op handelingen die als hoofdactiviteit worden verricht als deze die bijkomstig in bijberoep worden verricht. De btw-belastingplicht slaat dus op elke geregelde en zelfstandig verrichte economische activiteit. In de sociale en culturele sfeer bestaan echter heel wat vrijstellingen die het statuut verlenen van btw-belastingplichtige zonder recht op aftrek waardoor men zich niet hoeft te registreren voor btw-doeleinden.

De btw-belastingplichtige moet zich dus in principe registreren voor btw-doeleinden in de lidstaat waarin hij gevestigd is.

Het bevoegde btw-controlekantoor is:

- Voor natuurlijke personen: het btw-controlekantoor bevoegd voor het gebied waar de domicilie gevestigd is, namelijk de woonplaats die voorkomt in het rijksregister.
- Voor rechtspersonen: het btw-controlekantoor bevoegd voor het gebied waar de administratieve zetel van de onderneming gevestigd is, namelijk waar het dagelijkse beheer plaatsvindt, en waar de centrale boekhouding gehouden wordt.

Een vaste inrichting kan een afzonderlijke btw-belastingplichtige vormen voor de heffing van de btw. Een vaste inrichting is een met een zekere duurzaamheid geëxploiteerde bedrijfsinrichting die deel uitmaakt van een in het buitenland gevestigde onderneming. Vanuit deze bedrijfsinrichting worden leveringen en/of diensten verricht aan derden. Er moet hierbij sprake zijn van een inrichting die voldoende personeel en technische middelen bezit om zelfstandig leveringen en/of diensten te kunnen verrichten. Een in België gelegen fabriek, werkplaats, verkooppriimte of soortgelijke vestiging kan bijvoorbeeld worden aangemerkt als vaste inrichting.

Voor informatie aangaande de btw-wetgeving in andere lidstaten verwijzen we naar: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/eu-country-specific-information-vat_en

Stap 2: Is er sprake van een belastbare handeling?

Er zijn vier belastbare handelingen in het btw-stelsel:

- 1) De leveringen van goederen;
- 2) De diensten;
- 3) De intracommunautaire verwervingen van goederen
- 4) De invoeren van goederen

De belastbare handelingen zijn in principe¹ enkel belastbaar als ze verricht worden door een btw-belastingplichtige.

Het tijdstip waarop bovenstaande handelingen worden verricht vormen het belastbaar feit.

---

1 De invoer door wie ook is belastbaar en de intracommunautaire verwervingen door niet belastingplichtige rechtspersonen die de aankoopdrempel overschrijden zijn echter ook belastbaar.

Het belastbaar feit valt niet altijd samen met de regels inzake opeisbaarheid.

Voor de toepassing van het W.BTW wordt verstaan onder:

- 1° belastbare feit: het feit waardoor de wettelijke voorwaarden worden vervuld die vereist zijn voor het opeisbaar worden van de belasting;
- 2° opeisbaarheid van belasting: het recht dat de Schatkist heeft om krachtens de wet de belasting vanaf een bepaald tijdstip te vorderen van de persoon die de belasting moet voldoen, ook al kan de betaling daarvan worden uitgesteld.

Stap 3: Wat is de plaats van de belastbare handeling?

De bepaling van de plaats van de levering, de plaats van de dienst, de plaats van de intracommunautaire verwerving en de plaats van de invoer is het bepalen in welk land een territoriaal aanknopingspunt kan gevonden worden om te belasten.

De lokalisatieregels bepalen dus het land waarin een handeling belastbaar is.

De lokalisatieregels verschillen naargelang het om goederen of diensten gaat.

Bij leveringen van goederen zijn volgende regels van toepassing:

- De plaats van de levering is in principe daar waar het goed zich bevindt op het tijdstip van de levering;
- Als het goed wordt vervoerd in verband met de levering is de plaats van de levering daar waar het vervoer aanvangt;
- Als goederen worden geïnstalleerd of gemonteerd, is de plaats van de levering daar waar de installatie of montage feitelijk plaatsvindt;
- Als het drempelbedrag voor verkopen op afstand wordt overschreden, is de plaats van de levering het land van aankomst van de goederen.

Bij diensten bestaan twee hoofdregels naargelang het om handelingen in B2B of B2C gaat en talrijke uitzonderingen op deze hoofdregels.

Als de plaats van de levering of de plaats van de dienst dus volgens deze regels niet in België is gelokaliseerd is er in ieder geval geen Belgische btw van toepassing omdat de Belgische btw-wetgeving niet van toepassing is. De leverancier of dienstverrichter moet dan onderzoeken op welke wijze zijn handeling in de buitenlandse btw-wetgeving wordt betrokken.

Stap 4: Is er een vrijstelling van toepassing?

Inzake btw bestaan er twee typen vrijstellingen: de eigenlijke vrijstellingen openen geen recht op aftrek van de voorbelasting, de oneigenlijke vrijstellingen openen daarentegen wél recht op aftrek voor de btw-belastingplichtige die ze inroept. De vrijstelling bij uitvoer van goederen en bij intracommunautaire leveringen zijn voorbeelden van oneigenlijke vrijstellingen. In Nederland spreekt men van handelingen onderworpen aan 0%.

Een handeling (levering, dienst, intracommunautaire verwerving of invoer) kan dus belastbaar zijn in België maar niet belast worden omdat er een vrijstelling inzake btw van toepassing is.

Stap 5: Wie is de schuldenaar van de btw?

De schuldenaar van de btw is de leverancier (dienstverrichter) of diens medecontractant. Ofwel rekent de leverancier (dienstverrichter) dus btw aan ofwel wordt de btw “verlegd” naar de medecontractant.

Bij uitvoer en intracommunautaire leveringen moet de leverancier geen btw in rekening brengen voor zover zijn levering voldoet aan de voorwaarden inzake vrijstelling en hij de daartoe noodzakelijke bewijzen kan aanleveren. In het kader van deze bewijsvoering is het correct bepalen van de vervoersrelatie cruciaal.

Het is dus inzake btw perfect mogelijk dat een handeling gelokaliseerd wordt in een ander land dan dat waar de leverancier (of dienstverrichter) gevestigd is. Een in België gevestigde btw-belastingplichtige die een machine levert en installeert in Nederland moet zich in principe voor btw-doeleinden registreren in Nederland en Nederlandse btw aanrekenen aan zijn klant.

In veel landen bestaat er echter een verleggingsregeling als de afnemer een btw-belastingplichtige is. In een dergelijk geval hoeft de buitenlandse btw-belastingplichtige zich niet te registreren in het land waarin de handeling wordt gelokaliseerd. De btw wordt “verlegd” wat inhoudt dat de medecontractant de verschuldigde btw voldoet in zijn btw-aangifte. Per land moet worden onderzocht of er een verleggingsregeling

is en voor welke handelingen deze verleggingsregeling kan worden toegepast. In België is dat in principe art. 51, §2, 5° W.BTW².

Bij invoer van goederen is de schuldenaar van de btw degene die als geadresseerde bij invoer kan optreden en is opgetreden.

Stap 6: Wat is de maatstaf van heffing?

De maatstaf van heffing is de belastbare basis waarover btw verschuldigd is. Dit is de volledige vergoeding (tegenprestatie) die de leverancier (of dienstverrichter) verkrijgt van degene voor wie hij een belaste handeling heeft verricht.

De regels voor de bepaling van de maatstaf van heffing zijn bij leveringen van goederen, diensten en intracommunautaire verwervingen identiek.

Bij de invoer van goederen gelden aparte regels.

Stap 7: Wat is het toepasselijke btw-tarief?

De door de btw-belastingplichtige verrichte belasbare handelingen die belast dienen te worden in België zijn in principe onderworpen aan het btw-tarief van 21%. In sommige gevallen is het verlaagd btw-tarief van 6% of 12% toepasselijk. De bewijslast dat een verlaagd btw-tarief van toepassing is ligt bij de btw-belastingplichtige.

In het kader van de uitvoer van goederen en de intracommunautaire leveringen van goederen is een vrijstelling mogelijk. De btw-belastingplichtige dient het bewijs van de vrijstelling te leveren. Op de factuur vermeldt de leverancier dat de handeling vrijgesteld is.

---

2 Zie ook art. 5 van KB nr. 31.

Stap 8: Is er recht op aftrek of teruggave?

Een btw-belastingplichtige heeft recht op aftrek van de voorbelasting in de mate dat hij de ingekochte goederen (en diensten) voor belaste handelingen bestemt of gebruikt. Ook in het kader van uitvoer en intracommunautaire leveringen behoudt hij zijn recht op aftrek van de voorbelasting.

De btw-belastingplichtige die in het buitenland goederen (of diensten) heeft aangekocht kan de in die lidstaat verschuldigde btw terugvragen in de mate dat hij deze goederen (of diensten) in het kader van zijn economische activiteit heeft aangekocht. De teruggave gebeurt elektronisch via de module “VAT Refund” in “Intervat”.